

til noget, vil den siddende Regering have det i sin Magt, hvem den vil delegerede dertil for Danmarks Vedkommende.

Danmark forelagde dernede et Forslag om Oprettelsen af en Forligskommission, som skulde knyttes til den faste Domstol i Haag, et Forslag, som jeg godt kan sige, at det udenrigspolitiske Nævn sluttede sig til. Dette Forslag blev for Resten stærkt medtaget dernede i 1ste Kommission, og den danske Delegation havde ikke andet at gøre overfor disse Angreb end at „ligge tot“. Man havde mange formelle Indvendinger mod det og en enkelt reel. Man godkendte naturligvis den smukke Tanke, der laa i det, men man angreb det især for de formelle Mangler i det. Men vi fik en gunstig Behandling, og jeg vil gerne nævne, at denne gode Behandling, Forslaget fik, skyldes efter min Mening for en ikke ringe Del vor Førstedelegerede, vor Gesandt i Berlin, Hr. Herluf Zahle; og da det kom frem i Forsamlingen, omtalte Rapportøren det danske Initiativ paa den smukkeste Maade. Men det, man indvendte derimod, var, at hvis det Forslag skulde gennemføres, vilde det medføre, at Statutterne for den faste Domstol i Haag skulde ændres, og det var under de nuværende Vilkaar meget vanskeligt, og i hvert Fald mente man ikke, at de nuværende Signatarmagter vilde ratificere det alle sammen. Den væsentligste Indvending var dog, at Domstolens Medlemmer ikke samtidig kunde være Forligsmæglere; som Forligsmæglere maatte de tage Opportunitetshensyn, men som Dommere maatte de følge Loven. Det danske Forslag blev sendt til en senere Session, det vil sige ad calendae græcas.

I Folkeforbundets første Forsamling spillede de smaa Stater en betydningsfuld Rolle; man havde en Trang til at blive fri for hele Krigsmaren ved at støtte sig til disse neutrale Stater, der ikke var inde i den Krigspsykose som de andre. Det er mit Indtryk, at de smaa Stater trænges mere i Baggrunden, og naar Tyskland kommer ind, vil de store Staters Indflydelse utvivlsomt vokse. Hvis de smaa Stater med deres kulturelle og økonomiske Vægt holder sammen, saa vil de ikke kunne sættes ud af Spillet; de nordiske Riger har en Vægt, som altid vil præge den Side, hvor disse Riger lægger deres Lod, hvis de holder sammen; det er en Nødvendighed, at vi holder sammen. De Familietvister, de nordiske Riger har imellem hinanden, maa vi se at komme ud over; det sker ikke altid naturligvis med den runde Elskværdighed, som er os Danske medfødt, den kan undertiden irritere mere

firkantede Mennesker. Det er en Nødvendighed at vise, at vi er lavet af det samme Materiale som de andre, selv om vi er Rullesten, som er kommet ned fra de andre Lande, saa er ogsaa vi af Sten, vi er ikke af lutter Skrivekridt. Undertiden forstaaer de andre bedre og er egentlig gladere ved, at man slaar i Bordet, end ved denne Elskværdighed, som de ikke kan give igen paa.

Der var jo adskillige andre Ting dernede, men det tager for lang Tid at tale om det, f. Eks. hvad der skete paa det humanitære Omraade og Arbejdet paa det intellektuelle Samarbejde Folkene imellem; Mindretalsspørgsmaal var ogsaa fremme, idet de Stater, der har Mindretalstraktater, vilde have, at alle andre Lande ogsaa skulde have Mindretalstraktater, hvad Danmark vilde tage Afstand fra, men det kom ikke til Behandling, det blev pure afvist. Vi kan afvise det med den gode Samvittighed, som vi har i det Standpunkt, alle Partier herhjemme følger; der var jo andre Stater, som maaske nok havde det lidt svært, hvis man skulde komme ind i en Realitetsdebat. Der var Forhandlinger om Slaveriets Afskaffelse, det ligger os noget fjernt; men det var ganske interessant at se, hvordan man ogsaa vilde have, at Vornedskabet skulde forbydes i de Lande, der stod langt tilbage i Udvikling. Det viser, hvor vanskeligt det er at faa en international Lovgivning i sociale Spørgsmaal, da Landene er meget forskelligt fremme i Kultur; det gælder om ikke at gribe for tidligt ind i den naturlige Udvikling.

Jeg skal ikke komme ind paa dette, men blot slutte med at sige i Anledning af, at de Radikales Ordfører, det ærede Medlem Hr. Rode, forleden Dag talte om, at de to Fløje indenfor Venstre staar saadan, at den ene maa gaa til de Radikale — at det ærede Medlem bør indrette sin Politik paa noget andet. I et lille Parti kan man lettere være enig; i saadant et stort Parti som Venstre vil der altid være forskellige Afskyninger; men der er slet ikke nogen som helst Udsigt til Splid, i alt Fald ikke i Øjeblikket. Vi holder sammen, og vore Vælgere holder sammen, samtidig med at vi fornyes i Forstaaelsen af; at vi har nye Opgaver, vi maa tage op og gennemføre, saaledes som vi har gennemført dem før, men i Henhold til den nye Tids Forhold.

Hvordan skulde det ogsaa være muligt, naar vi ser, at ledende Mænd indenfor det radikale Parti staar op og siger, at det kommer an paa, er altid at være til venstre for Venstre? Til sidst kommer de til venstre for sig selv. De hævder altid overfor os,